

3
К 63
263 593

Муыв эмбуртѳмјас, ӧтувтѳѳј!

Кoми Автономная
библиотека имени
КРАЕВЕДА ПЕННИНА
КОММУНАЛЬНИЙ

ABONEMENT №
Obl. Centr. Bibliotekaləw

Кoми рабсeлькoрјаслѳн Oбластувсa IV-ӧд сoвещанъѳлѳн шуӧмјас

Кoми ѳїга лeзaнїн 1930 вo.

COMMISSIONERS OF THE GENERAL LAND OFFICE
 LAND OFFICE, LINCOLN
 HEREBY CERTIFY that the land
 hereunto underwritten is
 the property of the Crown
 and is not subject to
 any claim of right or
 title in any person
 other than the Crown
 or is land reserved
 for the use of the
 Government.
 THIS CERTIFICATE IS
 VALID IN CONNECTION
 WITH THE PROCEEDINGS
 UNDER THE LAND ACT
 1897.
 WITNESSED by the
 Secretary to the
 Commission on
 this 15th day of
 1900.

26

Мувыв ембуртѳмјас, ѳтувтѳѳ

ПРОВЕРЕНО

3

~~002~~

07

• K-63

~~K-63~~

~~###~~

ABONEMENT №
Centr. Bibliotekalen

2

Комі рабсєлькорјас областувса
IV-ѳд совєщанъ ѳлѳн шуѳмјас

4633

263593

Комі ѳга лєзанін
Сынтывкар — 1930.

Комі Автономіа
Центральна Библиотєка

40

Резолюции 4-го областного
совещания рабселькоров

Отпечатано в типографии
Коми Госиздательства
в колич. 2000 экз.
Облит № 294
1 9 3 0.

Комі Областын овмӧс кыпӧдан вӧт вога планј ылыг доклад куға.

Комі рабелкорјаслӧн Областувса IV-ӧд совешщаньӧ кывзӧс Комі Областын овмӧс да культура кыпӧдан вӧт вога план да шуӧ: вӧт вога план лӧгӧдӧма ӧнӧз чукӧртӧм СССР-ын да Комі муын сотсиализм течан опыт вылын, пунктма став СССР да Војвыв Крај возын сулалан могјас бертӧ во-зӧ форсирујтӧмӧн сотсиализм течан, овмӧс кыпӧдан зев гы-рыг могјас: ӧтутны 1932-33-д воӧз став торја познӧ ча-стнӧј овмӧссӧ, бырӧдны кулачествоӧс, кыҗӧ классӧс, паскӧд-ны вӧрлеӧм 1929-30-д во бертӧ 6¹/₂ пӧв, вӧчны вӧзму ужалӧмын да вӧрлеӧмын техника революцӧја, кыпӧдны производӧтельность, чӧнтыны асјурдон продукцӧјалыг, бурмӧд-ны олӧм ужалыг јӧзлыг, кыпӧдны налыг культурасӧ, топӧд-ны олӧм робочӧј да крестана кӧст сојуз, кыпӧдны јонлун СССР-лыг.

Совешщаньӧ ӧллӧмыг ошкӧ сотсиализм течан ыжыд плансӧ да чуксалӧ став Комі Областувса ужалыг војтырӧс, робочӧјӧс, батрачествоӧс, гӧл да шӧр крестанаӧс топыда котыртчыны коммунист партија да сӧветвласт гӧгӧр пӧг ӧб-лӧмӧн, орджӧсӧмӧн кутчӧсны сӧјӧ плансӧ олӧмӧ пӧртӧмӧ. Сӧ-мын сотсиализм бетас бур олӧм ужалыг јӧзлы.

Государство быдсама ногӧн отсалӧ Комі ужалыг вој-тырлы сотсиализмлаң петны, кыпӧдны овмӧс. Мӧјанлы воӧз колӧ паскӧдны заграничаӧ нуан тӧвар вӧчӧм, меӧ СССР ӧдјӧжык вермас индустриализирујтчыны. Вӧрлеӧм форсируј-тӧмӧн медыжыд государственнӧј уж пунктсӧӧ Комі област возын ӧ вӧт вога план куға. *Рабелкорјас ӧллӧмыг чук-*

салды ужалыс воқтырды тыртны тајо государство-
лыс етбм заданьо, пбртны олбм став сотсиализм
течан план. Раббелкорјас чорыда став еббббн, јоу пербббн
омблторјассыс аппарат весалбббн, став локбб олбмы јбз
бнвојб петкбббббн, гбжбб пыр ужалыс јбзбб сотсиализм те-
чбм гбббр котыртбббн отсаласны партбјалы да сбветвласт-
лы сотсиализмб петан ыжыд план пбртны олбмб.

Ворлезбм да вбркылбббм „Комблес“ трест доклад нуза.

1. Лыддыны феврал 1 лун кежлб вбрлезбм мунбм
поэтбма омбббн. Планјас сертб колб вблб пбрбббны 70
прбббнт, кыскыны 56 прбббнт, лоб пбрбббма 41 прб-
бнт, кыскбма 20 прбббнт.

Раббелкорјасбб кыскыны вбрлезан ужб.

2. Совешщаньб лыдбб, первој кварталыс план тыр-
тбмбб мбд кварталын быт тыртны. Сбјбн, ферт, мбд кварта-
лын ужыс лоас вывтб ыжыд б позас нуббны олбмб чорыд
мерајас прбмбббббн— став медаббм јбзбб ыстыны вбрб, вер-
масны кулакјаскбб вбрлезан ужлы торкалбмыс, дурдывтбб
бырббббны тыдовтчбм нелучкбјасбб вбрлезан да сбвет ор-
ганјасыс, кодб торкб шбщ вбрлезан план тыртны.

Такбб-жб шбщ јона бура ковмас пуктыны ужнысб об-
ластнбј да меставывса вбр да вбзму бердын ужалан соју-
зын б хозорган аппаратјасын, медескб вбрлезбмын јонжы-
ка вермбсны кыскыны став ужалысбб сотсиалистбческбј ор-
дјыббмб, буржыка пуктбсны прбзводственнбј совешщаньб-
јаслыс ужсб, кужбсны оргабзујтавны ударнбј брбгадајас—
меда-нын комсомолбчјас, батракјас да гбл крестана пбыс.

Вбрлезбмын јонжыка павкббны сотсиалистбческбј ордјыббм.

Медескб ордјысыс группаслыс, артелјаслыс, брбга-
дајаслыс петкббблыны став вбрлезысјас воын збылыс вб-

чөмторсө уж вылын, колө пагкыджыка петкөдлыны сөөн-газетјас, печата газетјас да производственнөј совешщаньб-јас пыр. Отщөщ колө видлавны кыҗи нубдөны олөмө кырымалөм ордјыган договорјасөс мөда-мөд костаныс. Тајө ужсө олөмө пөртөмын колө пагкыда кыскыны рабсөлкорјасөс.

3. Ужлыг производительноетсө кыпөдөм, продукцијалыг качествосө бурмөдөм да вөчөм керлыг асјурдонсө чинтөм колө лоны медыжыд могнас быд ордјыгыг чукөрлөн, производственнөј совешщаньбјаслөн, быд коҗајственниклөн да рабсөлкорлөн.

Правительстволөн сетөм индөд „Комилес“ трест куҗа, чинтаны асјурдон продукцијалыг 9,8 прөцент вылө, мулыг производительноетсө кыпөдны 25 прөцент вылө мед вөлі тыртөма.

Вөркылөдигөн оз ков вөчны вөвлөм тырмытөмторјасөс.

4. Вөркылөдөм зев ыжыд уж-жө, колө пырыгтөм-пыр заводитны лөбөдчыны вөркылөдан ужө, бөгтны төд вылө мөјмуга вөвлөм өшыбкајассө кылөдчөмын мед таво сещөм-торјасыс ез-нын вермы артмыны.

Кылөдчиг кежлө колана продуктјас, кучика көмкөт, гез, кылөдчан көлүј, барақјас мед кадөн вөлі лөбөдөма, сөгга заптөм гојан-јуанјас, көлүј мед вөлі бур.

Рабсөлкорјаслы быд тырмытөмтор колө адзыны кадөн да бырөдавны нелучкијассө лөбөдчигөн і кылөдчигөн. Сы вөсна совешщаньб лыдөбө збылыг мобілизүјтны став рабсөлкорсө көҗајственнөј да сөвет органјаслы отсөг сетөм понда тајө вөркылөдөм ужсө олөмө нубдөм могыг.

Пуктыны буржыка вөрлезыөјасөс да вөркылөдыөјасөс снабжајтөм.

5. Кооперативјаслөн вөрлезыөјасөс снабжајтөм пуктөма вывті лөка, кооператсја абу вермөма лөбөдны везіг сещөм өјодјас картопель, капуста да м. т. Сіҗ-жө пагкөм пі-ыг тепыөјас, гынкөм дөмасјас, кодөс еөкө поҗө вөлі зев бура

адзыны асланым Коми областыс. Вөрлеңанин лароқжасын вөрлеңығлы шбкыда оз овлыв медга колаңа тбварјас. Омб-
ла снабжајтөмсө пунктөмын, дерт, мыжабс кооперативјас
осланыс уғбдн.

Совешцаньб шуб коланабн дугдывтбг вібдны мед
вблі вөрлеңејасбс да кылбдејасбс колана прблуктајасбн,
паскбдн кадын снабжајтбма.

6. Рабселькорјас костын јостыны сорнб јонжыка гбл
крестьянакбд уж пунктбм могла. Тбдны, вөрлеңбмлы медга
паныд муныс врагыс—кулак, а кулаклы паныд сувтбдчан
выныс батрақјас да гбл крестьяна, сібкб бид селькорлбн
мог организујтны гбл крестьянабс, пунктыны на костын југ-
дббчана уж.

7. Бид уж збылторсб гетб секі, сібб ужнас-кб тырмымбқ
лоб партіјалбн вескбдлбм. Вөрлеңбм, сіб-жб социализм
стрббтбм, кбдбн вескбдлб коммунист партіја, сіб-жб *колб*
бид селькорлы топыда јитчыны партјачејкаыскбд да
бтувја вынбн сетны классбвбј враглы—кулаклы чорыд
бтпор.

Селькорлөн могыс тувсов гөра-көза кампаңы нүдөмүн, отувја овмөсјас лөсөдөм-паскөдөмүн.

1. Тувсов гөра-көза кампаңы 1930 во вылын колөм војас сертї јона торјалө сотсиализм нога овмөслаң вужөм-нас да візму овмөссө быд бокгаң паскөдөмнас да классө-вој тыш кыптөмөн.

2. ИндустрIALIZEDATCIJA бокгаң овмөс кыптөм, кар да сикт қост жітчөм збылыг сетө подув уна мильсна отка-отка гөл да шөркофема крестана овмөсјаслы вужны отувја овмөс-јаслаң, кулакјасөс эескөдан політикагаң вужны кулакөс, кыз классөс, бырөдан політикаө.

3. Сиктлыг чужөмбансө сотсиализм нога овмөслаң ве-жөмын селькорлөн могыс зев ыжыд. Селькорлы став вынсө колө пуктыны јөзсө колхозө мобілизујтөм вылө, колхозлы те-чөм вылө, кужны јөзлыг кыпыдлунсө бергөдны колхозлаң да паскыда төдмөдны локтан тувсов гөра-көза кампаңыдөн, көдөс індіс партија да сөветвласт.

Вермагам кулакјаскөд, дорвыв коллективизатсїја рајонја-сын бырөдам кулакјасөс, кыз классөс.

4. Селькорлөн мог—тыдовтны кулакјаслыг паныд му-нөмсө тувсов гөра-көза кампаңыдлы да отувја овмөс лөсө-дөмлы. Весавны кулакјасөс колхозыг, нүдөны коо колхозлы торкана уж нуысјаскөд, колхоз уж вылын вегкыдывв ка-товтчөм тыдовтчөмјаскөд, бюрократизм да волокита вөчыг-јаскөд, лугі-легі ужалысјаскөд.

5. Селькор, кор нуодо коо классовој враккөд да колхоз-
лыг ужсө торкыжаскөд, өтщөщ јонмөдө робочөј класслыг
јитөдсө да вынсө өиктын. Селькорлөн мог, кыз-мыј верман
өетны отсөг батракјаслы да гөль крөстаналы, өтүвтны торја
чукрө группјасө колхозын, өиктөветын, кооперативјасын да
өүгөдөвтөг виэөдны гөль да шөркөдөдема крөстана костын
бур јитөд кутөм бокөан.

6. Өөвлөтөм ыжыд могыс селькорлөн өнија кадын јөз-
лыг воэмөстчөмсө да кыпыдлунсө өккыдторјаскөд вермагөм
вылө бергөдөмын, кодө вермас паныдагны сотсиализм стрөй-
тан фронт вылын өиктын. Паскыд аскритика пыр колө петны
өккыдјасыө. Селькорлы колө стөавны сотсиалистическөј ор-
дјысөм нуөдөмын паскыда кыскыны ордјысөм вылө ужалыг
јөзсө—батракс, гөль да шөркөдөдема крөстанаөс, дорвыв
коллективизатсја мунап рајонјасын организујтны најөс ку-
лакјасөс, кыз классөс, бырөдөм вылө.

7. Селькорлы пуктыны ас воэас мог ужалыг јөзлыг
төдөмлунсө кыпөдөмын, выль оласног лөбөдөмын. Вермасны
јенлы өскөмкөд, сектантјаскөд, бырөдны попјаслыг јөзсө
јөјтөдлан уж нуөдөмсө—тајө мојјасыс колхозјасын мед вөли
сулалө первој местајасын.

Төдмөдам јөзсө гөра-көза планјасөн.

8. Селькорлы колө бура төдны тавога тувсов гөра-кө-
за кампаньөлыг планјассө, мед бура вермим нуөдны өлөмө
да төдмөдны јөзсө. Коллективизатсја нуөдөмын таво мијан
өбластын колө өтүвтны 54% крөстана өвмөссө коллектив-
јасө да налыг быдмөмсө вөскөдны бур скөт *виэөм боклаң
сөдтыны скөтлыг јөв вәјөмсө 7% вылө, 7% вылө-жө
урожај вөбмсө, колө зөһнас нуөдны өлөмө контракујтан
планјс да агро-зоомиңимујас јөзө өүјөм, производственнөј
совөщаньөјас паскөдөм, буржык агро-зооуполномочен-
нөјјассөс бөрјөм.

9. Оніја кааџ став вынџ колџ пуктыны тувсов гџра-кџза кампаньџлыг планјасџ колхозјасџ да вџктјасџ матыстџмын. 100% вылџ чукџртны кџјдыс фондјас, 100% вылџ весавны кџјдысјас, паскыда нуџдны жџвотноводство бурмџџџм куџа „месачык“. Кыскыны јџзлыг вес кујлан лџшалан џџмџ уџџдысан тџварџшществојасџ. Содтыны колхозјасын ассыныг средствојасџ. Тувсов гџра-кџза кампаньџ нуџдџгџн колџ быд уџ боксаџ јона бура лџџџџчыны, самаа органџзујтны трудџџ, џтвылыџџн нуџдны олџмџ кампаньџџџ. Селькорлы колџ збылыг вермаџны нџжмыда вџрџмјаскџџ — бергалџмјаскџџ, џн пџлышџн уџ вылџ вџџџџџмјаскџџ, некущџм мыжкутџџ ас вылас пуктысјаскџџ. Збыл нуџдны ревољутџџџнџ темпјасџџ олџмџ колџџ пуктџ робџџџ класс.

Селькорлы колџ лоны колхозчыкџн.

10. Быд селькорлы пуктысџџ мог: локтан тулысыг местајассаџ петкџџдны ердџ печат пыр збыл мунџмџџ тувсов гџра-кџза кампаньџџлыг. Мед ескџ печат кыџ рџмпџштан вермџс петкџџдлыны бурџџ і омџльторјасџџ гџра-кџза кампаньџџ мунџмын, а сыкџџ щџџ јџнмџс аппаратјасыс партџјнџџ органџзатџјајаслџн да сџветјаслџн.

11. Селькорлы асџ колџ петкџџдлыны медеа воџмџстчыг мортџн мукџџ јџз кџстас колхоз органџзујтџмын да колхозас уџ пуктџмын. *Селькор ачыс медвоџ пырџ колхозџџ*, органџзујтџ трудџџ да оласногџ колхозын, чорыда нуџџџ партџјялыг да сџветвластлыг полџтџкасџ вџџму овмџс сџтџсџалџзмлаџ туј куџа реконструкџрујтџмын.

Комі печатлөн воґо сулалан могјасыс.

1. Тајо бѳрја војасас мѳ вужѳм реконструктсѳја кадѳ. Вѳт вога план сертѳ мѳд во-нын кыптѳ индустрѳализатсѳја, јона павкалѳ ѳктса овмѳс ѳтувтѳм, выл туј вылѳ вужѳдѳм. Сотсѳализм течѳм да Сѳвет Сојуз пышса классјас кост тыш.

Сотсѳализм течѳмын ошјыванторјасѳ перјыны да ѳбкы-дѳнјасыс петны Ленинлѳн партѳја да сѳвет правѳтельство вермасны став ужалыѳс ас гѳгѳрыс котыртѳмѳн, уж вылѳ бостѳдѳмѳн.

2. Сотсѳализм течѳмлы јона отсавѳсны да ѳ воґо отсав-ласны рабѳселькорјас. Најѳ јѳтѳны асѳыныс ужнысѳ став вој-тыр воґын сулалан медгырыс могјаскѳд, отсавѳны сѳјѳ мог-јасѳ олѳмѳ пѳртны быд ужалыѳс кыпѳдѳмѳн, робѳчѳј да крѳстаналыс ужнысѳ да мѳвпнысѳ јѳзѳинвоґѳ петкѳдѳмѳн.

3. *ѳнѳја кадѳ Комѳ областувса рабѳселькорјас воґын сулалан могјасыс тащѳмѳе:*

а) ѳнѳ јона павкалѳ коллектѳвизатсѳја: Комѳ областын кољан ар ѳтувтѳма вѳлѳ сѳмын 5 прѳцент ѳктса кѳѳажство, јанвар 1 лун кежлѳ — 9 прѳцент-нын, а тулыс кежлас артавѳ ѳтувтны 36 прѳцент. Колхозлыс коланлунсѳ унжык крѳстана гѳгѳрвоѳны-нын. ѳнѳја мог — петкѳдлыныс ужалыс крѳстаналы, кущѳм зугѳнјас овлѳны колхозын, да кыѳ наыс колхозјасыс петѳны. Селькорјаслѳн мог — петкѳдлыныс гачет пыр асгѳгѳрса колхозлыс ужсѳ: бурсѳ ѳ ѳоксѳ, мед најѳ опыт сертѳ велѳдѳчѳны мукѳд; селькор воґмѳстчыс морт, сылѳн колѳ петкѳдлыныс прѳмер мукѳд крѳстаналы. *Быд селькорлы колѳ лоны колхознѳкѳн.*

б) Кулакјас јона торкѡны сотсиализм течѡмлы, мед-са-нын сещѡм рајонјасын, кѡни мунѡ паскыда коллективизатсија. Ҷикѡз коллективизирјутан рајонјасын колхоъ-никјас бѡстѡѡны-нын бырѡдны кулакѡс, кыѡи классѡс. Петкѡд-лыны кыѡи Ҷугѡ кулак ужалысјаслыс кыпѡдѡмсѡ да кушѡма мунѡ кулакѡс топѡдѡмыс, оз ѡ колыны вѡр-Ҷѡдтѡг лок вѡчыс кулакјас, оз-ѡ вескавны кулак тужѡ шѡр-коѡда олысјас — сещѡм мѡд мог селкорлѡн ѡнија кадѡ.

в) Промышленност бѡстѡдѡмын мијан мог сещѡма уж пуктыны, мед план серти кыптис став продуктсијаыс, ужлѡн производителност да чинис асјурѡн продуктсијалѡн. Тавоса медвоҶза кварталын мијан промышленностын ошјасантор абу, продуктсијалѡн асјурѡныс соѡис. Рабкорјаслѡн ковмас ас примѡрѡн бѡстѡѡны робѡчѡјјасѡс уж бурмѡдны да гиҶны кушѡма воҶѡ пондас ужыс мунны. *Быд рабкор мед вѡли ударникѡн производство вылын.*

г) Војвыв крајын воыс-воѡ јона соѡѡ вѡрлеҶѡм. ВКП(б) ЦК шѡктис кујим вѡбн вѡрлеҶѡм соѡтыны кујим мында. Тајѡ шѡктѡмсѡ вермам олѡѡ пѡртны, бѡстчасны-кѡ сѡлѡмыс став ужалысыс (орѡјысѡм паскѡдѡмѡн да мукѡд ног), да ужсѡ механѡзирјуѡмѡн. Сѡсѡа вѡрлеҶѡмыс мијан дѡна сувтѡ, кер-лыс асјурѡнсѡ колѡ јона чинтыны, крѡстѡаналыс нажетка соѡѡмкѡд ѡтшѡщ.

Селкорјаслѡн зев колана мог — кыпѡдны ужалысјасѡс вѡрлеҶѡмѡ да кылѡѡмѡ, мед заѡањѡ вѡли тыртѡма соѡтѡ-ѡѡн, гиҶны бура ужалысјас јылыс, локторјас јылыс-і, мед локторјасѡ регыѡжык поҶис бырѡдны.

д) Сѡвет аппаратѡ уна-на сужѡалѡмаѡе ковѡѡм јѡз, ужсѡ Ҷугысјас, мијан классѡвѡј враг дѡр олысјас. Тавѡ тулысѡањ пондасны аппарат весавны. Селкорјас јона вер-масны отсавны ерд вылѡ петкѡдны сѡвет аппаратѡыѡ клас-сѡвѡј врагјастѡ да индѡвны на местаѡ батракјасѡс да гол крѡстѡанаѡс.

4. *Кѡлѡм вѡнас комѡ гаҶетјас тѡдчымын тувчи-сны воҶѡ.* Најѡ пандисны збылыс лѡны област кыпѡдѡмын

медгырые моҗас бердө ужалыҗасдө отувтыгөн. Бөрја кад-
јаснас газет пыр пондiс тыдовтчыны аскрiтiка. Газетјас
боетчöны асгааныс кыпöдавны выль колан моҗас. Чуддöдөнъ
ужалыҗасдө классјас кост тыш выль, торја актјасдөн тöдмө-
дөмөн. Газетјаслөн тiражыс содi кык мында.

Комi газетјаслөн емдө уна-на гырые омöлтөрјас.

а) „Југыд туй“ леҗлис Којушев јортлыс ВЦИК сөгөгiја
вылын сорнiтөм. Сiјö сорнiтөмас Којушев јорт вöли мыждö
крајувса јурнудыҗасдө Комi областдөс öтдортөмөн. Којушев
јортлөн сорнi ез вöв веккыд, сылөн мыждөмыс сöмын пестiс
Комi областын натсiонал-шовiнизм. Сылыс сорнысö леҗдөмөн
„Југыд туй“ вöчiс политическöј öшiбка. Воҗö выль газетјас-
лөн колö нуны чорыд кое Ленин натсiонал политиканы
кеждөмјаскөд, медга-нын натсiонал-шовiнизмкөд.

б) Аскрiтiка абу-на колан выль пунктöма; воҗö выль
колö сiјöс јона-на чорчöдны, мыжајасдө некущöма жалиттöг-
чожгыны.

в) Газетјас ез-на вермыны кыҗ колö, паскыда јитчыны
ужалыҗаскөд; тајö боксан вöчöма сöмын-на медвоҗа
воковјас.

г) Раббелькорјасдөн туйдöдөм пунктöма жеба-на; öктјасдө
ветлөдлөм — инструктирујтөм вöли геждö; торја раббелькор-
јаскөд пiсмöасөм, заметкајас выль воча јуөрјас сеталөм
вывтi-на геждö.

д) Раббелькорјаслөн гiждөјасыс газетјасын мунöны
сöмын којмөд јукöныс, туйдалөм выль мунöны — дасөд јукö-
ныс, мукöдыс вөс кулöны.

е) Газетјас еша-на вермöны кыҗ колö пуктыны уж
заметкајас сертi колантор перјөм боксан (действительность
заметок). Уна учрежеденнөјас газетын леҗдөм заметкајас
выль век-на пельнысö оз торгөдлыны.

ж) Газетјас век-на некущөм уж оз вермыны пукты-
ны лыфдыҗас пөвсын, најöс тöдмалөм, чукөртлывлөм,
газет јылыс сорнiтөм, с. в.

з) Газетјаслөн тiражыс тајö воөн ескö кык мында
содiс, сöмын тајö еша-на. Воҗö тiраж содтөм јылыс уж

мунö омöля өиктjасын, пошталөн i газетjаслөн асланыс
Колö таjö воö урjсö бостчöдны сещöма, мед тиражыс
„Лугыд туj“ - лөн да „Комi колхозник“ - лөн каjис 5000-
öз, „Комi комсомол“ - лөн 4000-öз.

i) Газетjас век-на вывти омöля ыставлисны гонорар
рабселькорjаслы.

Совещаннö щöктö газет редакциjаслы таjö омөл--
торjасö регыджык бырöдны. Рабселькорjас асганныс көсjис
сöны бостчыны jона разöдны комi газетjас комi ужалыjаа
пöвсын. Сы куза редакциjалөн колö нуöдны конкурс, бур-
разöдыeяслы премияjас геталöмөн.

5. „Ордым“ журнал реорганизуjтöм (тöлысын кыкыг
лезöм öниjа кадса олöм jылыeжык гижöм, ужалыe jöз öинö
паскыджыка сибöдöм) совещаннö ошкö. Журналлыe тираж
сö таjö воö колö содтыны ещавылö 2500-öз. Рабселькорjас-
лөн колö сузöдны сijöс аслыныс да бостчöдны мукöдöс
сузöдны.

Совещаннö лыдöдö коланаөн лезны чельадлы жур-
нал, крестана журнал, сатирика журнал да роч газет.

6. Колан ар Комi нiга лезанiн лöбöдiс цiнкографija
да художествоа отöдел. Öни воотiс фотографija. Таjö jона
тöдчiс газетjас-журналjас вылын: сепасалöмнад налөн
чужöмбаныс вежöс, гажмiс. Возö вылö колö бостчöдны уж
удкорjас да фотокорjас пöвсын да заводитны отсавны стөн-
газетjаслы, нароснö лöбöдöм сепасjас ысталöмөн да худо-
жество бокгаñ мичмöдны велöдöмөн.

4683

Рабселькорјаскөд ужалом куза резо- лутсија.

Рабселькор инструктор доклад куза—рабселькорјас ужөн векбөдлөмыс да воңо выло сулалан могјасыс—сорнитөм бө-рын комі рабселькорјаслөн нольдө совешщаньө индө:

1. Оңија могыс рабселькорлөн—Комі мулыс чужөмсө вежөмкөд выл заводјас стрөйтөмөн, өтувја овмөс паскөдөмөн да вөрлеңөмөн, сиз-жө јона вежө. Воңын-кө во бөрын вөлі лөктө унжык гижөдыс кызі ужалө өтка крөстанын, кызі ме-ставывса организатсијас, учреждөньөјас нүдөбны өлөмө быд өикаса индөјас партијалыс да совет властлыс нөшта өтувтөм крөстана костын-на, нүдөбны агитатсија өтувја ов-мөслыс коланлунсө. Оңи рабселькорјаслөн гижөмныс колө ло-ны-нын со мыј гөгөржык: кущөма-жө мунө өтка рајонјасын коллективизатсија, вермасөны классөвөј врагкөд, мунө сот-сиалистическөј ордјыгөм, ужалөбны ударнөј бригадајас.

2. Көлом воын рабселькорјас стенгазетјас пыр чорыда бөстөисны аскритикаө. Сижө медеа-нын јона төдчөс партија да совет аппарат весалигөн, аскритика паскөдөмын, стенгазетјас збыл вөліны организаторөн. Стенгазетјаслыс коланлунсө, ужлыс могјассө организүтөмын да нөлүчкјаскөд вермасөмын, быдөн-нын төдө. Та вөсна стенгазетјас паскыда пондөсны вужны вөр деланкајасө, бурмыны кутис рабселькорјаслөн составыс—унжык лоі гижыс нывбабајас костыс—1928 воын „Југыд Туј“-ө вөлі гижө 37 нывбаба, 1929 воын—93 нывба-ба-нын.

3. Рабселькорјаскѳд ужалѳмын ем уна-на тырмытѳмторјас.

3. Рабселькор ужѳн вескѳдлѳмыс меставывса организацијассањ абу-на бур, редакција ловја јитѳдѳн ез-жѳ-на коланаѳ вермы јитчыны. Рабселькорјас костын емѳг ковтѳм јѳзјас, кодјас ѳдлѳмсањ оз бостыны бырѳдны тыдовтѳм ѳелучкијасѳ, а нѳшта јонжыка ѳзтѳны, рабселькорјас ѳмсањ гѳжалѳны газетјасѳ ѳтдор јѳз. Рабселькорјаслѳн тѳдѳмлуныс политѳка боксањ улын-жѳ-на, стѳнгазетјас гѳгѳр јѳз кост уж оз нудѳы, ѳекущѳма оз мун стѳнкорјасѳс да воѳм гѳжѳѳјасѳѳ лыд вылѳ бостѳм, стѳнгазетјас леѳѳѳны плантѳг, зев ѳекаѳѳн, стѳнгазетјас ѳмѳла-на нудѳѳны врагкѳд вермаѳѳм. Колхозјас ѳтувтѳгѳн, ѳиктса стѳнгазетјас каѳѳн ез вермыны вужны колхозѳ.

Котырты рабселькорјасѳс стѳнгазет уж гѳгѳр.

4. Редакцијасањ рабселькорјас ужѳн вескѳдлѳмыс тајѳ кадын колѳ лсны: јонжыка јитчыны заводса, колхозса, вѳрѳеланкаса стѳнгазетјаскѳд. Бостны лыд вылѳ став заводса, колхозса, вѳрѳеланкаса стѳнгазетјаслы, тѳдмавыны кущѳма најѳ кужѳны петкѳдлыны заводлыс, колхозлыс, вѳрлеѳѳмлыс ужѳѳ. Јонжыка пуктыны инструктирујтана уж. Быд ыжыѳ колхозыс, вѳрѳеланкасыс да заводыс рабселькорјаслы инѳны торја гѳжыѳѳс комѳ газетјасѳ.

5. Нудѳны рабселькорјас костын лѳж рабселькор весалѳм да воѳѳ ѳе леѳны рабселькорјас костѳ. Тѳдмавыны рабселькорјаслыс составѳѳ, пуктыны бур учот, тыдовтны рабселькорјас ѳмсањ гѳжыс кулакјасѳс, подкулачныкјасѳс, газетјас пыр петкѳдны ердѳ став рабселькорјас воѳын. „Југыѳ Туј“ газетын быд тѳлыс кык пѳв леѳны рабселькорјаслыс пельѳс да сы пыр јонжыка петкѳдлыны меставывса стѳнгазетјаслыс, рабселькоркиружокјаслыс ужалан самнысѳ.

6. Быд стѳнгазета берѳѳ рабселькорјасѳс котыртымogyс да стѳнгазетлыс ужѳѳ бурмѳѳѳмogyс лыѳѳыны зев коланаѳн лѳѳѳны рабселькорјаслыс кружок. Кружокас ужѳѳ

нубдны программа ыерты, быд селькор мед аслыс сузбб кушбмкб комі газет, кружоклы рабселькор ужбн вескбдлан літатура—журнал „Селькор“, лібб “Рабоче-крестьянский корресподент”. Редколлегіјаса шленјаслы тбждыгны кружокб індыны буржык руководітыбс. Кружокб кыскыны робочбјјасбс, батракјасбс, гбл да шбркобфема крестанабс, нывбабајасбс, колхоцьнікјасбс. Пуктыны мог быд совешщанкб вывса делегатлы мед кыскас селькорјас костб не еща бт нывбабаыг.

Сувтбдам конјылб јбзкост уж.

7. Стенгазетјаслы оз кбв пырны сбмын кружок пышкб, а колб чорыда бостчыны нубдны јбзкост уж. Оніја кадб пормајасыс јбзкост уж нубдбмын колб лоны „Редколлегіјалбн стенгазет могјас јылыг јбза собраньјас вылын докладјас пуктбм, заводса, колхозса, вбрлезбм ужјас вбсны горнјјас нубдбм, газетб гіжыгјаскбд-лыфбдыгысјаскбд нубдавлыны совешщаньбдјас, конферентсіјјас стенгазетјас вылын паскыд показателнбј судјас, общественно-производственбј смотрјас, гораа стенгазетсб лыфббмјас, конкурсіјас, мбда-мбббс газет пыр чуксалбмјас. Лбгкбј кавалеріјаса шленјаскбд учрежденьбдјасб да предпріјатббдјасб вбчавлыны налотјас. Газет гіжббдјас куза чукбртавлыны јуаган-візтаган (вечер вопросов и ответов) рытјас.

8. Оніја кадб медгырыг могјас—індустріалізатсіја, коллектівізатсіја, вбрлезбм, классбвбј врагкбд вермаббм, кулакјасбс топбббм. Рабселькорјаслы тајб могјас јылыг нбшта-на јббжыка паскыд аскрїтїка пуктбм пыр ковмас гїжны печатб да стенгазетјасб, гїжны кызї-жб мунб ужыс ударнбј бригадајаслбн заводын, колхозын, вбрлезбмын, вбркылбббмын. Паскыджыка гїжны кызї мунб сотсіалїстїческбј ордїнебм да кушбма пбртбны олбмб ордїнебм куза кырымалбм дїгворјасбс.

Сіктса стэнгазетјас вуждѡдам колхозѡ, вѡрфеланкаѡ.

9. Сіктса стэнгазетјас колѡ вуждѡдны колхозѡ, вѡрфеланкаѡ. Колхозјасѡ стэнгазета вуждѡдѡм нубдны ѡні-жѡ, шѡш тувсов гѡран-кѡза кампаньѡ нубдѡмкѡд. Нѡѡтѡ ыжыдъжык колхоз мед ез вѡв стэнгазеттѡм, таѡі пуктыны могѡѡ сіктса ѡбщественнѡј ѡрганізатсіјајас вѡзын коллектѡвизатсіја нубдѡгѡн Колхозса стэнгазетын петкѡдлыны колхозлыг став ужалан-ѡлан гамсѡ, кыѡі кыптѡ колхозлѡн ужас прѡизвѡдѡтельностыс, бурмѡ уж, ѡласног, шленјаслѡн мѡда-мѡд выланыс вѡдѡдѡм, ѡтувтѡѡ скѡт, вѡзму, ужалан кѡлуј. Петкѡдны ердѡ колхоз ужлыг тырмытѡмторјасѡ, кулаклыг, подкулачныклыг колхоз-ѡе кѡстан ужсѡ. Стэнгазет пыр вермасны дыша ужалыг-јаскѡд, прѡгул вѡчыгјаскѡд, нубдны выл шленјаслы гѡл да шѡркѡфѡдема крѡстана костыѡ колхозѡ кыскана уж.

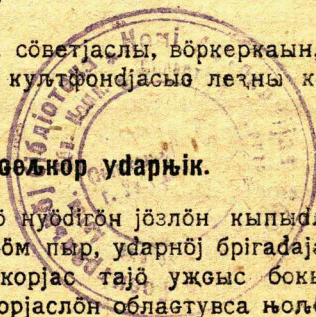
10. Вѡркѡркаса стэнгазеталы сещѡма-жѡ колѡ вермасны став нѡлучкѡјаснас вѡрлезан фронт вылын. Сувтѡдны стэнгазетлыг ужсѡ сотсіалѡгѡтѡческѡј ѡрдъгѡдм гѡгѡр, прѡизвѡдственнѡј совещаньѡјас да ударнѡј брѡгадајас гѡгѡр. Лыѡфѡны коланаѡн быд вѡрпромхозын, учлѡсхозын заводѡтны лѡдны прѡизвѡдственнѡј стэнгазета.

СХЛР сојузлы, колхозса сѡветјаслы, вѡркѡркаын, колхозын стэнгазет лѡдѡм вылѡ культфондјасыс лѡдны колана мында гѡм.

Быд рабкѡр—сѡлѡр ударьѡк.

11. Вѡт вога план ѡлѡмѡ нубдѡгѡн јѡзлѡн кыпыѡлуныс мунѡ сотсіалѡгѡтѡческѡј ѡрдъгѡдм пыр, ударнѡј брѡгадајас ѡрганѡзујталѡмјас пыр. Рабсѡлѡрјас тајѡ ужѡыс бѡкын ѡз вермыны лѡны. Комѡ рабсѡлѡрјаслѡн ѡблаѡтувса нѡлѡд совещаньѡ шѡѡ, заводын, вѡрбердын, колхозын став ужалыг рабсѡлѡрјасѡс мобѡлѡзујтѡдѡн сотсіалѡгѡтѡч. прѡизвѡдствѡвылѡ. Мед быд рабкѡр прѡдпрѡјатѡдын, быд сѡлѡр вѡрлезанѡнын, вѡркыладанѡнын, колхозын асѡ лыѡфѡс ударьѡкѡн. ѡн рабкѡр, сѡлѡр мед ез вѡв бѡкын ударнѡј брѡгадајасыс, сотсіа-

565998

лістическэй орджыгёмыг. Ударнэй уж вылыг ббрынтчыг рабсёлкорјасбс јона јандны гагетјас пыр. Рабсёлкорјасбс сотсаілістическэй проізвождо бердб мобілізујтана ужсб нубдны ударнёја март апрел тблыгын.

Партјачејкајаслы бурмбдны рабсёлкор уждн вескбдлбм.

12. Партјачејкајассаг рабсёлкор уждн вескбдлбмыс колб мунны оравлытбг. Корны ВКП(б)-са Комі Обком пыр мед шбктас:

а). Быд партјачејкалы аслас ужалан планас сујны торја пункт рабсёлкорјаскбд уж нубдбм могыг, редколлегіјалыг јачејка возын кывзыны докладјас.

б). Рабсёлкорјас костын паскыда нубдны воспитательнбј уж, шбщ кыскыны ужалан партшколајасб, кружокјасб.

в). Бура стёнгагет уждн вескбдлбм понда, редколлегіјаб ббрјыгбгбн колб індыны шленб партіјечбс, коді мед вблі бтветственнбј уж вбснаыс.

г). ВКП(б)-са рајкомјаслы індыны уполномоченнбјјасбс рабсёлкорјаскбд уж пунктбм да вескбдлбм могыг, јачејкајаслыг кывзыны докладјас кушбма најб нубдбны уж рабсёлкорјас костын.

13. Матыса рабсёлкорјасбс буржыка ужвылас тујдбдбм куға редакціја бердб лбббдны семінаріја.

14. Онбз јункорјаскод да школаса стёнгагетјасбн вескбдлбмыс некодсаг оз вблі мун. Школаын стёнгагетјас паскалісны да пондісны-ын лезыны пбшти быд гіктса первојја шупбда да шбр школајасын. Совещаньб шуб—мед најб уждн вескбдлбмыс вблі тырмбз. „Комі Комсомол“ гагетлы та вылб буржыка відбдлыны да лбббдны гагетас јункорјаслыг пельбс, кодбс лезны быд толыгын бтчыд. Меставылын школаса стёнгагетјасбн вескбдлбмсб пуктыны комсомол пыр. Гіктса стёнгагетын лбббдны торја пельбс јункорјас уж вбсна. Школаса стёнгагетјас бердын організујтавын чельадлыг гагетб гіжан кружокјас. Рајкоммолјаслы нубдны інструктырујтчана уж, ббставны гагетјасбс да јун-

кор чукөрјассө лыд былө, нубдавлыны редколлегіјаса шлен-
јаскөд совешшанһөјас. Та вöсна шыагны Обкоммолө.

15. Рабселькорјаслы былдунја ужас јуона лоб лүкагны
классөвөј врагкөд, бюрократјаскөд, волокита вöчыөјаскөд да
с. в. Најө рабселькорјассө гинмөн оз вермыны аґыны, был
ногөн ґескөдөны, та вöсна сиз-жө вермас лоны угласөмјас.
Редактсіјалы ковмас рабселедүјтчыө да суд органјас воґө
чорыдґыка пуктыны вөпроссө мед рабселькорөс ґескөдыө
да углаөыө ез кол чорыда мыждытөм. Сөгса паскыда нубд-
ны Госстрах пыр рабселкорјассө лґгтаа стракујтөм.

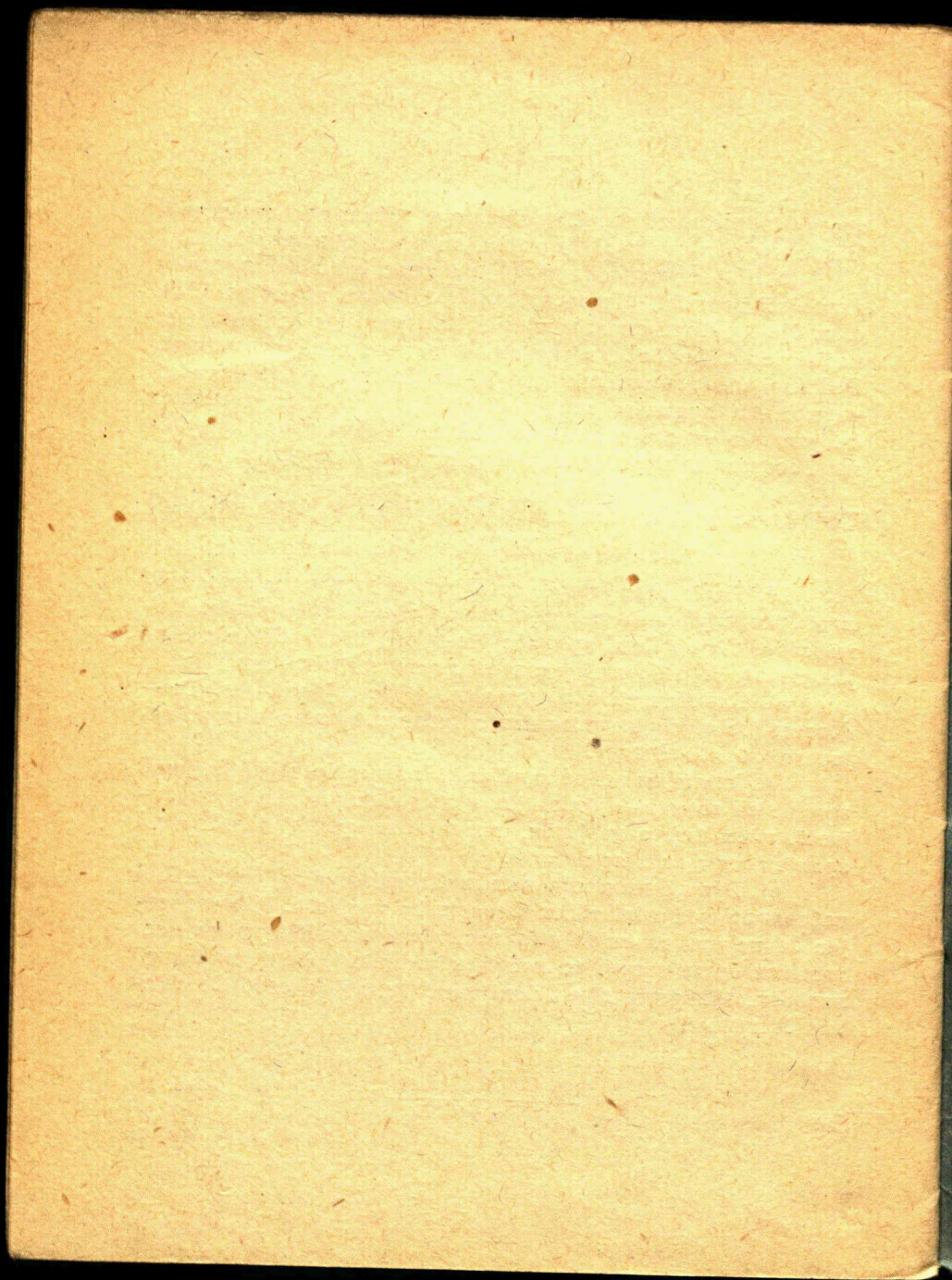
**Төдмөдны меставывса печат пыр ужалыө јөзөс војеннөј
ужөн.**

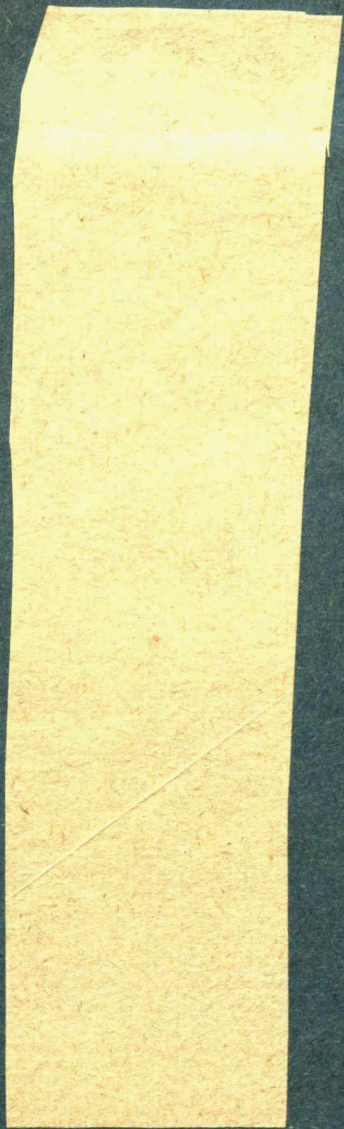
16. Капіталіст государствојаслөн был војнајас кежлө
лөвөдчөмыс јона-нын төдчө, Сөвет Сојуз былө угласөм сиз-
жө сөдө. Сиз-кө Гөрд арміјаөс јонмөдөм, Сөвет Сојузсө дор-
јөм печат да рабселькорјас воґө пунктө зөв ыжыд мөґјас.

а). Паскыда төдмөдны ужалыө јөзөс војеннөј ужөн, ты-
довтны јөз гинвоґө капіталіст государствојаслыө был војна-
јас кежлө лөвөдчөмсө.

б). Јонмөдны Гөрд арміјалы, прізывјас мунігөн, мед
арміјаө ез вескавны өддөр јөз колө кадөн тыдовтны сөщөм-
јассө, төдмөдны законјасөн, лґгтајасөн кущөм сөтчө гөрд
армејечјаслы да сөмјаныслы.

в). Бурмөдны места вылын Осоавіахімлыө ужсө. Быд
рабселькор мед вөлі төдса Осоавіахім мөґјасөн. Стенгаґет-
јас да печата ґазетјас пыр петкөдлыны ердө кущөма мес-
тавывса організатсіјас нубдөны ужалыө јөзөс војеннөј ужө
велөдөм, чукөртны өдм „Комі танк“ былө да сөдө Осоавіа-
хімлөн выныс.

Фоныс 10 ур.

